

Kristoffer Garnes prædiken 1. søndag efter helligtrekonger

Taler

Kristoffer Garne
Valgmenighedspræst og
underviser i hymnologi og liturgi

Dato

9. januar 2022

Sted

Lemvig Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. "Gudstjenesten på DR"

Prædikentekst

Markusevangeliet kapitel 10, vers 13-16

Salmer

Vor Herre! til dig må jeg ty
Barnelivets favre dage
Nu takker alle Gud

1

*Herre, åbn alle vores sanser for at modtage dit rige, og styrk alle de forhindringer,
vi sætter op. Amen*

5

Dagens evangelium er nok det, vi oftest har hørt. Det har hørt sammen med dåbsritualet i umindelige tider. Og dér, lige inden det lille barn bliver holdt ind over døbefonten, forstår vi alle sammen, hvad det handler om.

10

"Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres". Vi døber børn, fordi Jesus har sagt det. Vi bærer dem til den gode Gud, der tager imod os, når vi er små og skrøbelige. Og så siger vi, at det med troen, det er som med livet. Det er en gave, man hverken kan eller skal gøre sig fortjent til, men som man bedst tager imod med spædbarnets umiddelbarhed.

15

Vanskeligere er det med den efterfølgende sætning i dagens evangelium, som vi hører i dag, hvor vi ikke har dåb: "Sandelig siger jeg jer: Den der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det".

20

Meningen kan ikke være, at vi voksne skal begynde at opføre os barnagtigt:

Lægge vores kritiske forstand på hylden. Skrige mere for at få vores vilje.

Indsnævre vores horisont. Osv. Men hvad er meningen så med, at Jesus siger, at vi skal tage imod *ligesom* et lille barn?

25 Vores lokale digter Thøger Larsen har et bud på, hvad det vil sige at modtage
ligesom et lille barn. Han skriver et sted, at virkeligheden ikke er så håndgribelig,
som mange tror. Virkeligheden er ikke noget, man kan få hånd om. Men man
kan tilegne sig virkeligheden, skriver Thøger Larsen. Det gør børnene, når de
efterligner og leger.

30 Også kunstneren tilegner sig virkeligheden, når han eller hun i sine værker gør
den mere skikket til at komme nærmere, skriver Thøger Larsen. Kunstneren kan
og skal komme virkeligheden så nær, at han eller hun føler for den på en
oprindelig måde, opdager den ny på og bliver i stand til at genskabe den for
andre.

35 Med hjælp fra kunstnerens værker kan vi ifølge Thøger Larsen lære som barnet
at ”se med egne øjne, føle med egne sanser og kaste om end kun momentvis al
tillært livsopfattelse ud af bevidstheden”. Det er vel på en måde også, hvad vi
gør, når vi synger salmer? Så synger vi for et øjeblik, at vi ser, føler, hører og
40 modtager Guds rige.

En britisk hjerneforsker kan fortælle os, at vi er udstyret med to hjernehalvdele,
der er symmetrisk opbyggede, men ikke fungerer ens. Den venstre hjernehalvdel
er god til at gribe om tingene og løse problemer. Den højre hjernehalvdel er
45 bedre til at sanse det store billede og fornemme det ikke-håndgribelige. Vi
bruger begge hjernehalvdele hele tiden, men vi har i vores moderne
højteknologiske samfund en tendens til at satse for meget på den formålsrettede
venstre hjernehalvdel. Vi griber om verden i stedet for at modtage den.

50 Barnets primære væremåde minder nok mest om den højre hjernehalvdels måde
at tilgå verden. Spædbarnet kan ikke rigtig andet end at ligge der i barnevognen
og modtage verden. Og når spædbarnet griber ud efter tingene, er det ikke for at
styre dem, men for at få kontakt – til hud, hår, varme, og ikke mindst mælk.

55 Vi voksne griber derimod oftest ud efter tingene for at gøre noget med dem. For
at tjekke, ordne, tage, flytte, bygge eller ødelægge noget. Vi ville hurtigt sygne
hen og dø, hvis vi ikke gjorde det. Men nogle gange skulle vi måske lade være og i
stedet åbne os og føle verden på en anden måde. Tilegne os virkeligheden ved at
modtage den. Opdage, at verden ikke er noget, vi skaber, men at vi lever i og af
60 verden. Af Gud, i hvem vi lever og røres og er.

I dag er det første søndag efter Helligtrekonger. De vise mænd har lige været her og set og tilbedt det lille Jesusbarn. Den gamle tekst til dagen i dag er så
65 beretningen om, at Jesus som tolvårig bliver væk fra Josef og Maria. De finder ham i templet, hvor han taler med de lærde, og, som han siger til sin bekymrede mor, er hjemme hos sin fader. Beretningen slutter med at fortælle, at Maria gemte ordene i sit hjerte, og at Jesus voksede op og ”gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker”.

70

Og så har man altså også knyttet børneevangeliet fra dåben til dagen i dag. Vel for at vi skal forstå, at vi kan blive Guds børn, når Jesus tager os ømt i favn og kalder os broder og søster. Vi skal lære at forstå, at livet ikke nødvendigvis bliver bedre af, at vi begriber det eller griber om det. Vi risikerer faktisk at ødelægge
75 det.

Vi må lære at tilegne os verden ved at modtage den. Vokse op med hinanden som brødre og søstre, der er fælles om at tage del i livets gave og modtage Guds rige.

80

Og kan vi ikke finde ud af det, og det kan vi sjældent, så må vi hjælpe hinanden med at ty til de midler i kunst og religion, der lader virkeligheden komme os nærmere, som den er barnet nær. Når det sker, så kan vi synge, som vi sang i dag, synge som Guds børn:

85

Det er mig dog vist over alt:
Langt borte kan du ikke være;
for altid, af hjertet påkaldt,
du trøster så ømt dine kære,
90 ja, i dig, vor drot,
det føle vi godt,
vi leve og røres og ere.

Lovprisning

95 Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Kirkebøn

Tak, Gud, fordi du lader os leve i dåbens pagt som dine børn. Må dit ord have frit løb iblandt os og lære os at tage imod dit rige ligesom et lille barn. Lad dit lys skinne over dem, der sidder i mørket og dødens skygge. Vejled alle, der har magt og ansvar, med visdom til at tage vare på dit skaberværk og dets beboere. Hold
105 din beskærmende hånd over vores folk og fædreland og velsign og bevar Dronning Margrethe og hele kongehuset. Skænk os din nåde, fred og velsignelse, så vi lever efter din vilje, og oprejs os på den yderste dag til det evige liv. Amen.

110

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

115

Tags

1. søndag efter helligtrekonger, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kristoffer-garnes-praediken-1-sondag-efter-helligtrekonger>

120

125

130

135